

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 5. uri zjutraj.

Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnishvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnishvo je v Franciškijski ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnishvu. Ne-frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zabvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor se priloži znamko

Vraz.

Dve leti že slavimo Vraza z raznimi slavnostmi in ni brez pomena, da ga slavimo, ne brez pomena zato, ker je Vraz kot oseba za nas velikega pomena, pa tudi ker ima njegova misel vpliv na naš razvoj. Ako po uspehih sodimo delo, moramo priznati, da je njegovo delo veliko in če po neuspehih časa presojava velike ideje, moramo priznati, da je bila njegova ideja velika, ker se šele tekom časa uveljavlja v življenju.

Lani sta izdali Matici Slovenska in Hrvatska krasno delo „Stanko Vraz“, ki nam kaže Vraza v njegovih idejah in delih, pa tudi vsi naši listi so pisali o njem. Letos med počitnicami so slavili Stankov spomin v Cerovcu, na rojstnem njegovem domu, kjer se je vzdala spominska plošča in pred par tedni se je vzdala v Zagrebu vprico hrvatskih in slovenskih zastopnikov spominska plošča v ono hišo, kjer je Stanko Vraz umrl. Včeraj pa je prišla na vrsto Ljubljana, da pod vodstvom „Slov. Matice“ z akademijo proslavi njegov spomin. Tudi pri nas v beli Ljubljani je bilo treba slavja, ker je treba pokloniti se velikemu spomenu, ko mora za vselej živeti med nami: ne da bi morali iznova zagotavljati naš smisel za skupno delo s Hrvati, ampak da ga v resnici pokažemo s tem, da se poklonimo možu, ki o njem lahko rečemo mi in Hrvati: je naš in je vaša. O nobeni osebi, ki je delala na našem kulturnem polju ne moremo to tako samozvestno trditi, Vraz je reprezentant ilirske ideje, on je delavec na hrvatsko-slovenskem polju, glasnik velike ideje skupnosti. Zato ga slavimo. Spominjamo se pri tem preteklih časov, gledamo uspehe sedanjosti, računamo na bodočnost.

„Iz naroda za narod“, je bilo njegovo geslo in to geslo je sprejela tudi naša mladina. Zdi se nam, da ostane Vraz vedno mlad, ne zato, ker je umrl mlad, ampak ker ga vsa teža časa ni uničila in je z mladostnim poletom do zadnjega vršil svoje veliko narodno delo. V časih najhujšega absolutizma, reakcije in zatiranja, je nosil Vraz v nahrbtniku knjige po deželi štajerski, zbiral je narodno blago in pisal pesmi. Niso ga motili zasledovalci, ki so mu bili za petami, ne denuncijanti, ki so ga očrnilo kot nevarnega panslavista, niti beda, ki mu ni dopuščala vršiti delo, kakor si je sam želel. Niti ni mislil na usodo in bodočnost, le en cilj je imel pred seboj: probujenje ilirskega naroda. Vraz je izraz našega prvega mladega poleta, glasnik prve slovenske mladine, odmev narodnega idealizma.

Tekom časa se je izpremenilo marsikaj, realne razmere so nas učile realnosti, razmere so nas silile, da smo pustili idejo skupnosti, utihnili je navdušena pesem in prišel je resen čas dela. Iz naroda za narod, prosveta, kulturno delo, vzajemnost,

vse je danes zopet — ali še vedno — na programu, toda danes se drugače izvršuje, nego nekdanj, ker so razmere druge. Danes imamo zbrano narodno blago, pesmi imamo mnogo, imamo knjig, imamo knjižnice, pa tudi politično svobodo na kulturnem polju, vzajemnost se zdaj vrši z združenjem društev, z zamenjavanjem knjig, z izleti, z vezami in stiki, sploh, danes se lahko vrši delo po ideji, ki jo je imel Stanko Vraz. Le delavec je treba.

Toda takrat pred 60 leti ni bilo knjig, niti pesmi, niti knjižic, niti društev, vse je bilo treba šele zbirati, pisati, ustanavljati. Ni bilo sredstev niti za življenje, niti za delo. Zato je počasi šlo delo za veliko idejo. V takih časih je delal Vraz. Bilo je treba velikega idealizma, da ni delavec obupal.

Danes imamo sredstva, danes moremo uresničevati idejo. Manjka pa nam poleta, trdne volje, dela, idealizma. In tega se učimo pri Vrazu, zato je potrebno, da slavimo njegov spomin, da oživljamo njegovo idejo v narodu, da jo uresničujemo z delom.

„Iz naroda za narod“ je rekel Vraz in mi gremo to pot. Večji pa bo naš uspeh, ako združimo to z idejo ilirizma in zblizamo narod z narodom, da drug drugemu nudita iz svoje zakladnice. To delo prav vršiti se pravi uresničevati ilirsko idejo Stanka Vraza.

Iz slovenskih krajev.

Iz Senožeč. Sv. Miklavž je tudi letošnje leto posetil čitalnico, kakor je to njegova stara navada. Kakor on, tako je bilo tudi njegovo spremstvo krasnejše opremljeno od prejšnjih let. Sv. Miklavž, ki je prav tako elegantno nastopil, nas je zapustil še-le ob 10. uri, dasiravno je bil njegov prihod naznanjen že ob pol 9. uri. Vzrok temu je bila velika udeležba, kar pohvalno omenjam. Prav take ali pa še večje udeležbe pričakujem pri prihodnji čitalniški prireditvi, ki bo na Silvestrov večer, česar se posebno nadejajo naši že znani diletantje, ki pripravljajo Štokovo burko „Mutast muzikant“ polno dovtipov. Povem tistim, ki se je udeležil, da se bodo nasmejali prav iz srca. Nasvidenje torej! Predno končam, se najtopleje zahvaljujem vsem gg. darovalcem in darovalkam za bodisi kakoršnekoli darove, katerih so bili otroci najbolj veseli. Bodo saj pomnili ta Miklavžev večer.

Muzikant.

Splošni pregled.

Češko-nemška spravna pogajanja.

Češko-nemška narodno-politična konferenca bo sklicana že koncem tega tedna. Čehi so že izvolili svoje delegate, Nemci

pa jih bodo določili na svojem jutrnjem posvetovanju. Vlada stoji na stališču, da se morajo pogajanja nadaljevati na Dunaju in sicer pod patronanco vlade same. Naravno, da so nemški poslanci s tem predlogom jako zadovoljni, ker pričakujejo zelo ugoden izid zase. Vprašanje pa je, če bodo češke stranke pristale na to vladno nakano. Kakor je sedaj soditi, bodo Čehi enoglasno odklonili to vladno zahtevo, ker bi bili namreč v slučaju, da bi se nadaljevala pogajanja z Nemci na Dunaju, preveč oddaljeni od svojih volilcev in ne imeli prave zaslombe, dočim jo imajo Nemci že v vladni sami. Zlasti češki radikali so odločno proti nadaljevanju pogajanj na Dunaju in groze, da ne bodo nominirali delegatov. Že danes pa lahko trdimo z vso gotovostjo, da tudi od teh pogajanj ni pričakovati stalnega sporazuma.

Poljaki in Rusi.

„Moskovsko društvo slovenske kulture“ je sklenilo protestirati proti dogodku v Žulini, kjer se je zgodil znani slučaj Kochančik, ki se je uradno drugače konstatiral, nego ga je prineslo časopisje v prvem hipu. „Moskovsko društvo slovenske kulture“, ki ima pri svojem delu resne namene, se je obrnilo na Slovenski klub v Krakovem ter je prosilo pojasnila, ker ni hotelo govoriti o stvari, dokler se ni v zadevi prepričalo. Predsednik „Slovenskega kluba v Krakovem“ Marijan Zdziechowski je odgovoril moskovskemu društvu v obširnem pismu, kjer opozarja društvo slovenske kulture na nekulturne razmere na ruskem Poljskem, kjer poljski otroci v šoli niti med urami ne smejo govoriti v svojem materinskem jeziku. Poljaki — pravi Zdziechowski — lahko rečemo, da se pri nas nič takega ne godi. Na koncu pisma prosi Zdziechowski društvo slovenske kulture v Moskvi naj upliva na to, da se bo afera v Žulini prav razumela in naj skrbi, da bo pošteno in pravičnoljubna ruska javnost izvedela o nekulturnih razmerah na Poljskem, da se s tem odstrani krivica, ki se godi poljskemu narodu.

Volinska gubernija.

Posl. Dymsha je v daljšem govoru branil pravice Poljakov v Volinski guberniji, toda predloga je že toliko, kakor sprejeta in njegov protest je brezuspešen. Leta 1913. se začne v guberniji nove ruske razmere. Izvrši se nekaj upravnih izprememb, iz predsedja se je priporočalo, naj vsi faktori delajo na to, da se bodo prebivalci volinske gubernije čim preje čutili kot ruski podložniki. To je znamenje slabe vesti, ker bi tega ne bilo treba priporočati, ako je volinska gubernija res tako ruska, kakor trdijo oni, ki so jo odtrgli od poljskega kraljevstva ter jo prikllopili Rusiji. Volinsko vprašanje je s tem rešeno na videz, v resnici pa bo ostalo na dnevnem redu.

Plenarne seje v avstrijskem parlamentu

Plenarne seje v avstrijskem parlamentu se bodo poslej zaključevale med 6 in 7 uro zvečer. To pa velja le za seje ob sredah in petkih, druge seje pa se bodo vršile, kakor doslej, lahko pozno v noč, ako bo tako želela zbornica, oziroma situacija.

Angleške volitve.

Angleške volitve za mesta so dokončane in niso prinesle unionistom nikakih posebnih uspehov. Začele so se takoj volitve po deželi, pri katerih upajo unionisti doseči nekaj uspehov. Tudi liberalci niso zadovoljni z uspehi tako, kakor so bili s početka in na deželi ne pričakujejo novih zmag.

Belgijska zbornica.

Belgijska zbornica je sprejela vse dele prestolnega govora z 65 proti 39 glasovom. Zahteve po obligatnem šolskem obisku in po vilinski reformi pa so bile, dasi z malo večino, odklonjene.

Boji v Peru.

Bolivanske čete so napadle peruansko posadko v Guayabal in je prišlo do boja, pri katerem je padlo nekaj vojakov.

Nekaj o naši poroti.

II.

Tak torej, kot dr. Kavčič v Novem mestu, bi moral biti tudi vsak predsednik porotnega senata v Ljubljani. Kdor pa zasleduje pri nas porotna zasedanja, mora z nami vred priznati, da ima novomeški vzor edinega posnemalca v Ljubljani v osebi sodnega svetnika Polca. Večina drugih gospodov je taka: eden še sedaj ne more pozabiti, da je bil dolgo časa državni pravdnik, drugi se le redkokdaj spomni, da ne predseduje senatu pri kazenskih razpravah deželnega sodišča. Zato pa slišimo v Ljubljani največkrat porotniške resumeje, o katerih se izmed poslušalcev čujejo pritažene kritike: To vendar ni predsednik, to je državni pravdnik štev. 2. . . . Ta pa že tako govori, kot da je že prepričan, da bodo porotniki obdolženca gotovo obsodili. . . . Citiramo le dvoje takih pritaženih kritik prihajajočih iz priprostih ust porotno razpravo zasledujočega občinstva. Ali že ti dve kritiki vsebujeta vse druge in povesti tudi vse drugo, take prikazni bi ne smele obstojati ne pri našem in sploh pri nobenem porotnem sodišču. Že radi verjamemo, da je zlasti v slučajih, ko je krivda obdolženčeva vsaj pravno dokazana, ali kadar se obdolženec očitno zagovarja z lažjo, za predsednika silno težko biti popolnoma nepristranski v svojih končnih izjavljanih priznava tudi, da je on navsezadnje tudi le človek, kateremu nehoti uide njegovo osebno mnenje kot sodnik preko meje sa-

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[183]

Abat Angelo se ni ganil izpred svojih priprtih vrat. V njegovi sobi ni bilo luči. „Tisto“ je prihajalo bliže. Kmalu je bilo pred njim.

Angelo je mahoma iztegnil roko. Njegova roka je našla tujo roko ter jo krepko zgrabila. Potegnil je postavko k sebi, v svojo sobo, in zaprl vrata. To se je zgodilo v trenutku in ob najglobljem molčanju. Samo abat je zamrmral:

„Molčite! Sicer zakričim in vas ovadim! . . .“

Nato je prižgal plamenico. In v njeni luči se je prikazala Maga. Brez jeze je zrla nanj, ki je bil vstal med njo in med papežem. Angelo ni bil izpustil njene roke.

„Sedite,“ je dejal tiho, „da se pomeniva . . . Vem, da prihajate z namenom, umoriti svetega Očeta . . . Z eno samo besedo bi vas lahko dal prijeti, in to bi bila vaša smrt. Toda vi vidite, da ne izrečete te besede . . .“

„Torej,“ je dejala Rosa Vanozzo s čudnim nasmehom, „je tudi vaš namen umoriti Rodriga Borgia?“

„Ne! Jaz ne želim njegove smrti, ako bi bila njegova smrt brez koristi zame, kakor bi bila v tem trenutku. Toda mogoče je, verjetno in celo gotovo je, da mi bo nekega dne papeževa smrt služila . . .“

„Česa torej hočete od mene?“

„Da počakate.“

„In če nočem ali ne morem počakati?“

„Potem zakričim in zbudim ljudi; primejo vas ter vas usmrte! In vi umrete v strašnem obupu, da niste mogli izvesti svojega maščevanja!“

Rosa Vanozzo je pozorno pogledala abata. Na njenem okamenelom obrazu, kjer niso imela razburjenja niti toliko moči kakor nevihte na zamrzlem morju, se je za hip pojavila nekaka radovednost ter oživila njen mračni pogled.

„Mladi ste,“ je izpregovorila počasi. „V tisti starosti se nahajate, ko človek ljubi in sovraži s silo, v času, ko čustvo gospoduje nad razumom . . . In vendar, vaše obličje se mi zdi zagonetno. Kakšna je vendar tista tajna strast, ki vas tira po vaši poti?“

„Častihlepnost!“ je odgovoril abat Angelo ter prijel starko za kolenca. „Lahko vam povem to — vam, ki niste več človeško bitje, vam, ki se mi vidite kakor pošast maščevanja v lastni podobi . . . Častihlepnost! Ali me razumete? . . . Ta strast je pač vredna vaše!“

„Da, razumem!“ je rekla Rosa, počasi majaje z glavo. „Vi ste živeli v ozračju, zastrupljenem od Borgijcev, in ta strup vas je prepoil do dna duše. Pojmili ste, kako lahko se je povzdigniti visoko nad hlapčevske trume, ako ima človek voljo, zadušiti v sebi sleherni ljubezen, sleherni sovraštvo, sleherni človeško strast . . . Prav imate. Vi ste sila zase, in vaša sila je vredna moje.“

„Torej ste pripravljeni počakati?“

„Čakala sem leta in leta, zato lahko čakam tudi še nekaj dni. Torej kdaj pride tisti trenutek? . . .“

„Kadar pride, vas obvestim.“

Rosa Vanozzo je povsila glavo, kakor da globoko premišlja.

„Naj bo!“ je dejala naposled. „Počakati hočem. In kadar pride čas, me boste vedeli kje iskati . . .“

Po tem srečanju sta imela z abatom še več razgovorov v votlini nad prepado. Tisti dan, ko je papež na naglem odpotoval, jo je poiskal.

„Papeža ni več v Tivoli,“ je dejal.

„Vem,“ je mirno odgovorila Rosa Vanozzo.

„Papež se je zatekel na Caprero k svoji hčeri Lukreciji. Cezarjeva armada je bila poražena . . . zgodila se je pravcata katastrofa . . . v Rimu in tudi drugod pa se razvema upora.“

Starka je navidezno z veliko mirnostjo poslušala te podrobnosti. Zamrmrala je samo:

„To je kazn, ki prihaja! . . . Slučaj mi je ubranil, da ga nisem umorila ono noč. Blažen bodi ta slučaj, kajti zdaj lahko Rodriga prisostvuje propadu svoje moči! Toda odslej, mladi mož, se požurite . . .“

In tiše, kakor da govori sama sebi, je dodala s tresočim se glasom:

„Caprera . . . Dobro! . . .“

LVII.

Oče in hči.

Kako uro po odhodu Cezarja, ki se je vrnil v svoj tabor, kakor se bralec spominja, je šel abat k votlini nad Anijem. Po njegovem nervoznejšem vedenju in po temnem ognju, ki je gorel v njegovih očeh, je stara Rosa uganiła resnico:

„Ali je ura prišla?“ je vprašala hladno.

„Da, odhajam . . .“

„Vi hočete reči: odhajava?“

Angelo je nekaj hipov molčal. Dolga guba se mu je vlekla preko čela. Rosa ga je motrila z napeto pozornostjo.

(Dalje.)

mozatajevanja, preko ojníc po zakonu začrtane naloge predsednika porotnega senata. Toda take izrastke človeške slabosti treba je pristriči, izrezati in najboljši nož za tako operacijo je odkrita le dobrohoteča javna kritika. Javne so naše porote, javno se razpravljajo grehi in zmote našega ljudstva in s tem je javnosti podana tudi pravica, javno in odkrito izreči o vsem tem svoje mnenje, kar se mu pri naši poroti ne dopade. Javnost je edina kompetentna višja in najvišja inštanca nad porotnim sodiščem. Neradi se mi kot zastopniki širše mase izigravamo tudi kot tolmači te inštanice. Ali resumeji, kot smo jih slišali ob času zadnjega zasedanja, nas naravnost silijo k temu koraku. Kajti nekateri teh resumejev so se nam zdeli za obtoženka, nevarnejši, kot utemeljevanje javnega obtožitelja, kot plačdoje državnega pravdnika. Mogoče, da iz pravnega naziranja niso bili taki toda gotovo je, da so bili taki, da so nam nehote vsiljevali utis, da so taki, kot bi po naši sodbi ne smeli biti. In ker moremo logično sklepati, da isti utis, kot mi, morajo zadobiti tudi porotniki, ki so kot mi tudi nejuristi apelujemo z vso odločnostjo, da se za bodoče občinstvu ne nudi več takih utisov.

In če na to apelujemo, storimo to tudi v interesu predsednikov porotnega senata samih. Pomislite le, kak utis napravi to na javnost: predsednik se v svojih konečnih izjavanjih trudi, da tudi porotniki dele njegovo pravno mnenje. Ko pa se porotniki vrnejo iz posvetovalnice in izrečejo svojo ravno nasprotno sodbo s tem, da s potrebno večino glasov, včasih celo soglasno, izrečejo: ne, obtoženec ni kriv... ali ste že slišali, kako sodbo izreka potem prisotna javnost nad takimi nasprotji med ljudskimi sodniki in sodnikom po poklicu!

Torej gospodje predsedniki bodite taki kot smo zadnjič omenili, kako si javno mnenje predstavlja predsednik porotnega senata. Je namreč res nekaj resnice na tem. Nejurist skuša če le more s svom mnenjem nasprotovati sodbi jurista po poklicu. Od tod — in to je naše mnenje — tudi ta nasprotja med novomeško in ljubljansko poroto. Čim manj se tam predsednikov resume prizadeva porotnike pridobiti za njegovo pravno naziranje, temveč je tam jednakihi slučajev obsojenih po krivdoreku porotnikov in — ta utis imamo namreč — ravno nasprotne uspehe imamo v Ljubljani. Da naša sodba o juristih in nejuristih ni tako napačna, dokazujejo tudi uspehi juristov zagovornikov. Dokazano je namreč po mnogih slučajih, da odvetnik, ki računa na uspeh svojega govora, pred porotniki kaj rad sleče jurista, pa ga raje zamenja z navadnim človekom in da raje kot tak govori v prilog svojemu klijentu, kot suhoparen jurist. Tudi nekateri državni pravdniki raje udrihajo po struni človeške čutnosti, kot zgolj le po paragrafi, dobro vedoč, da z jahanjem paragrafov pri porotnikih kot nejuristih ne dosežejo svojega namena. V tem oziru je n. pr. dr. Neuperger nevarnejši od svojega šefa in ostalih kolegov. Drugi Neuperger je bil svojčas v Novem mestu Kessler kot namestnik drž. pravdnistva. Toda o uplivu vruga in angelja bi bilo treba posebej izpregovoriti nekaj o naši poroti.

Ravno tako pa je treba jasno izpregovoriti o izžrebanju, izbiranju odklanjanju ter o pouku porotnikov. Tu je treba temeljite reforme. Ali je verjetno, da bi žreb tako hotel, kot je včasih sestavljena porotniška klop, ali je prav, da nekateri porotniki presede vsako obravnavo celega zasedanja, dočim posebno domačini niti v enem slučaju ne pridejo na vrsto? Ali to odklanjanje porotnikov ni pravzaprav žaljenje za odklonjene porotnike in ali se s tem ne žali tudi vera, zaupanje v nepristranost ter prisego porotnikov? In ali je res treba dan na dan kratiti čas za suhoparnimi formalnostmi pouka na naslov porotnikov, posebno v slučajih, če sta na vrsti na eno dato dva slučaja pred eno in isto poroto?

Toda mi smo obljubili izpregovoriti le „nekaj o naši poroti“ in to smo vsaj za sedej že tudi storili.

Vrazova slavnost.

Stoletnico rojstva velikega Ilirca Stanka Vraza je proslavila včeraj „Slov. Matica“ na jako lep način.

Ob pol 11. uri dopoldan se je zbralo v veliki dvorani „Narodnega doma“ številno občinstvo, ki ga je pozdravil g. prof. Perušek. Zastopana so bila vsa naša kulturna društva in mnoge kulturne institucije hrvatske in srbske, katerih zastopnike je g. profesor Perušek posebej iskreno pozdravil in se jim zahvalil, da so se odzvali povabilu „Slov. Maticе“ in prišli v Ljubljano k proslavi stoletnici rojstva Stanka Vraza. To so bili gg.: dr. Jovan Skerlić, vseučiliški profesor kot zastopnik „Srbske književne zadruge“ v Belgradu, profesor Jovanović, podpredsednik „Maticе Srbske“ iz Novega Sada, dr. Oton Kučera, vseučiliški profesor in predsednik „Maticе

Hrvatske“ v Zagrebu, dr. A. Bazala, vseučiliški profesor in tajnik „Maticе Hrvatske“, Emil Laszowski, veliki mojster „Bratov hrvatskega zmaja“, dr. Livadič, zastopnik „Društva hrv. književnik dr. Gruber“, zastopnik „Društva sv. Jeronima“, Krešič, predsednik „Zveze hrv. pevskih društev“, Medved in Škavič, zastopnika „Hrvatskega ped. književniškega zbora“.

Po pozdravnem govoru je zapel moški zbor „Glasbene Maticе“ našo narodno himno „Naprej zastava Slave“, potem pa je predsednik „Slov. Maticе“ g. dr. Fran Ilesič imel

slavnostni govor.

G. dr. Fr. Ilesič je znan kot izborni govornik in zbrano odlično občinstvo je z veliko pozornostjo sledilo njegovim izvajanjem o pomenu delovanja Stanka Vraza za Slovence in Hrvate in o potrebi kulturnega vjedinjenja Slovencev, Hrvatov in Srbov. Govornikova izvajanja je pretrgalo občinstvo večkrat z burnim odobravanjem.

Zaključena je bila akademija na čast Stanku Vrazu v „Narodnem domu“ zelo primerno z „Lepo našo domovino“, ki jo je tudi zapel moški zbor „Glasbene Maticе“, potem so se pa gostje podali

v hotel „Tivoli“ na banket.

Vdeležili so se banketa, ki ga je naravnost izborni aranžiral g. Kenda in pri katerem so stregle gostom gospice gojenke ravnokar završenega kuharskega tečaja, hrvatski in srbski gosti ter zastopniki naših kulturnih društev. Prisotna sta bila tudi gg. drž. poslanec Ivan Hribar in dež. odbornik dr. Ivan Tavčar, ki sta bila pri prihodu kakor tudi pri odhodu predmet prisrčnih ovacij.

Med udeleženci je vladalo naravnost izvrstno razpoloženje in navdušeni govori so se vrstili eden za drugim. Govorili so vsi zastopniki hrvatskih, srbskih in naših kulturnih društev. Veliko pozornost je vzbudil govor g. dr. Jovana Skerlića, belgrajskega vseučiliškega profesorja, a zelo zanimiv je bil govor g. Kresiča, predsednik „Zveze hrv. pevskih društev“, ki je — bil je takrat 6 let star — gledal v Zagrebu pogreb Stanka Vraza. Lep je bil govor g. drž. poslanca Hribarja o jugoslovanski ideji; posebno na hrvatske in srbske goste je napravil ta govor jako lep utis.

Več gostov se je odpeljalo že ob pol 7. uri zvečer, drugi so pa prisostovali v „Unionovi“ dvorani

koncertu „Slovenske Filharmonije“.

In ta koncert je bil res, tak, da ni bilo nikomur žal, da ga je posetil. Vršil se je sicer pri pogrnenih mizah, ali med izvajanjem posameznih točk bogatega programa je vladal v popolnoma zasedeni dvorani vzoren mir. Veliko pozornost je vzbudilo izvajanje Försterjeve „Slovenske suite“, ki je bila sinoči izpeljana sploh prvikrat. Občinstvo je priredilo navzočemu skladatelju prisrčne in navdušene ovacije.

Zelo simpatično je sprejelo občinstvo umetnico na gosli gdč. Stello Krüger z Dunaja, ki je v polni meri zaslužila obilen in navdušen aplavz, ki se je razlegal po dvorani in kar ni hotel utihniti po vsaki točki, pri kateri je ona sodelovala s svojo violino.

* * *

Slovinci torej nismo „pozabili“ na stoletnico rojstva Stanka Vraza. To je zasluga „Slov. Maticе“ in v prvi vrsti njegova zaslužnaga in delavnega predsednika g. prof. dr. Frana Ilesiča, ki smo mu resnično hvaležni na popolnoma vspeli prireditvi.

Dnevne vesti.

Javen shod na Tržaški cesti. „Politično in gospodarsko društvo za Dvorski okraj“ se sklicalo za soboto zvečer na Tržaško cesto v gostilno „pri Franceljnu“ javen shod. Vzlic slabemu vremenu in temu, da leži lokal na neobljudeni periferiji mesta, se je zbralo toliko občinstva, da so bili gostilniški prostori polni. Posebno z veseljem je bilo videti tudi večje število zavednih volilk. Shodu je predsedoval bivši občinski svetnik Primožič. Prvi govornik, deželni poslanec dr. Tavčar je govoril o novem cestnem zakonu in o deželnem desetmilijonskem posojilu ter o zlih posledicah, ki bi doletele Ljubljano, če bi tozadevni sklepi klerikalne deželnozbornske večine dobili najvišje potrjenje. Dr. Švigelj govori o nasilstvih, ki jih uganjajo klerikalci napram svojim političnim nasprotnikom. Protestuje, da se klerikalci spravljajo z vso krščansko ljubeznijo na obrtnike, ter jih hočejo materialno uničiti. Gospod Ribnikar je razpravljal o bistvu klerikalizma in slikal kake sadove rodi klerikalizem kadar ima tudi vso državno moč v svoji oblasti. Govornik tudi obširno razklada jezuitsko propagando v Ljubljani. Občinstvo je izvajanjem govornikov z zanimanjem sledilo in jim končno burno pritrjevalo. Na shodu je bila sprejeta resolucija zoper sankcijo novih klerikalnih zakonov, ter zaupnica naprednim poslancem.

Zaupen sestanek „Političnega in gospodarskega društva za Trnovo in Kravovo“ se je vršil včeraj dopoldne. Dasi je bil spored določen v poravnavo notranjih društvenih zadev, vendar se je udeležilo stankana toliko članov, da jih je bilo vsaj trikrat toliko kot poslušalcev na zadnjem dr. Peganovem shodu v Trnovem. Razpravljalo se je največ o notranjih društvenih razmerah in končno na splošno uredilo in poravnalo difference, ki so zadnji čas povzročale v društvu manjšo delavnost. Razgovor pa je bil tudi o važnih gospodarskih zadevah in osobito o novih dokladah, ki bi jih povzročili novi zakoni klerikalnih poslancev, če bi dobili sankcijo. Debate se je udeležilo več domačinov, kot zastopnik „Izvrševalnega odbora“ pa je prišel na sestanek tudi g. Ribnikar. Končno je bila sprejeta resolucija zoper klerikalne deželnozbornske sklepe. Sestanek je tudi sklenil, da priredi društvo prihodnjo nedeljo, dne 18. t. m. popoldne v Trnovem velik javen shod, kot protestni shod zoper klerikalne nesramnosti in dr. Peganova izzivanja.

Na „Obzorovo“ brzajvko! „Obzor“ je prinesel včeraj kukavičje jajce, da je škandal, ker se je jugoslovanskim gostom Vrazove Akademije na čast uprizorila Wagnerjeva opera „Tannhäuser“. Mi mislimo, da ta vest ni izšla iz vrste gostov, nego je le refleks lokalnih malenkostnih osebnosti. Zdravo to ni, in proti takim neaktim izgreedom, ki zabavajo le tuje, ni leka v tukajšnjih apotekah, ako ga ni v vesti dotičnika. Pri sestanku jugoslovanskih kulturnih društev je hotelo naše gledališče pokazati to, kar v tem hipu in z daniimi sredstvi more podati najlepšega in najboljšega. Opera pa je najvišje, kar more naše gledališče podati. Da v tem hipu nimamo na repertoiru slovanske opere je slučaj, ki ga z našimi beaškimi sredstvi odstraniti ne moremo. Sicer pa je moglo poleg tega ozira ravnateljstvo slovenskega gledališča predvsem upoštevati želje abonentov, ki so opero „Tannhäuser“ zahtevali. Predstava je bila razprodana, za naše razmere častno in to je — glavno! Hrvatje in Srbi so obudovali Slovence, da morejo v danih razmerah in s takimi minimalnimi sredstvi dostojno uprizoriti delo najtežjega in najboljšega modernega komponista opernega. To je dokaz, da je kultura naša vzporedna z nemško, in to je — mislimo — le v čast jugoslovanstva!

Namen posvečuje sredstva. Predvčerajšnjem so pokopali na Viču nekega mizarja, ki je imel to napako, da je bil socialni demokrat. Reče je zapustil vdovo in pet nepreskrbljenih otrok ter dober sloves med svojimi znanci in prijatelji. Nesrečna vdova je prosila pobožne viške frančiškane, da bi oskrbeli cerkveni pogreb, katerega bi plačala kljub svojim ne baš dobrim razmeram. Častiti duhovni oče pa je hotel ostati zvest svojim krščanskim naceom in ni hotel spremiti na poslednji poti „brezvernega“ pokojnika. In to edino vsled tega vzroka, ker so mu njegovi prijatelji sodrugi poklonili za zadnje slovo venec z rudečim trakom. Toda duhovni oče je dobil kljub temu skomine po lepih denarcih, ki bi mu zapadli brez posebnega truda in vsled tega je sledil mrtvaškemu sprevodu, da bi ga na pokopališču in med potom vsakdo videl. Na pokopališču je nato iz „usmiljenja“ opravil svojo krščansko dolžnost, pokopal „brezverskega“ mizarja ter tako ustregel vsem. Tako cerkveni oblasti, da ni mrtvega oficijalno spremlil, svoji nenasitni farški malhi pa, da ji je zadostil. Pobožni frančiškan sicer ni šel rad s pogrebom, a česa duhovniki ne store za denar? Je pač dobro, da vsaj denar nima strankarske barve, kajti sicer bi ga duhovniki zavračali kot brezverskega.

Slovensko deželno gledališče. Vse kaže, da postane Wagnerjev „Tannhäuser“ še velika privlačnost; opera, ki doživi v Ljubljani ob četrti predstavi še vedno razprodano hišo, je rariteta, ki jo treba debole podčrtati v zgodovini umetniško-glasbenih uprizoritev slovenskega gledališča. Predstavo so počastili s svojim obiskom srbski in hrvatski gostje Vrazove akademije: omenjamo med njimi zlasti gg. dr. Skerlića, dr. Kučero in dr. Bazalo. — Prireditel sama na sebi se je držala na hvalevredni višini, ako izvzamemo nesigurni zbor, ki niti pri tretji repriži še ne obvlada svojega parta ter posamezne moteče nedostatke, ki so sporadično nastopili zlasti v drugem aktu. Gosp. Waszmuth je bil v tretjem aktu glasovno in igralsko boljši kakor v prvih dveh; v prvem dejanju mu je višinski piano pripravljal vidne in slišne težkoče, začetkom drugega akta pa je precej neugodno vplivalo delno neznanje teksta. G. Peršl je ugajal, g. Križaju pri obilici dobrih lastnosti ne zamerimo, ako mu v globoki nižini glas včasih ne doni tako polno, kakor bi sklepali po mogočnih srednjih legah. Ga. Foedranspergova bi se bila konec druge scene prvega dejanja lahko zahvalila za aplavz, ako bi ne bila v preveliki skromnosti raje ostala za kulisami. Največ hvale

si prihranimo to pot za gdč. Nadásovo, ki je bila zlasti v drugem dejanju v duetu z g. Waszmuthom na višku. G. kapelniku je bil izročen po ouverturi lovorov venec s trakovi. — Včeraj popoldne se je uprizorila predstava za mladino Görnerjeva „Sne-gulčica“. Razprodana hiša je odmevala smeha, s katerim je izredno hvaležni avditorij spremljal razvoj dejanja na odru.

—a—

Zaključek kuharskega tečaja v hotelu „Tivoli“, ki ga je priredila gostilničarska zadruga se je izvršil v soboto popoldne s skupnim dinejem ob 2. uri popoldne. Dineja se je udeležil deželni glavar, kot zastopnik dežele, komisar g. Laschan v imenu mesta, obrtni nadzornik g. Santruček, zastopniki trg. zbornice g. Murnik, za obrtnopospeševalni urad g. Windischer, odborniki gostilničarske zadruge itd. Opravičili so svojo odsotnost min. tajnik g. Hess, dež. predsednik Schwarz in nadzornik Blodig. Dine se je vršil v mali dvorani hotela „Tivoli“. Najprej je pozdravil goste g. Ivan Kenda, ki je povdarjal pomen kuharskih tečajev za našo deželo, v imenu dežele je govoril g. deželni glavar Šuklje, ki je omenjal veliko važnost tujskega prometa za deželo. Poročilo o tečaju je podala gdč. Golobova, pod katere vzornim vodstvom se je tečaj vršil. Bil je to 5., oziroma 3. kuharski tečaj gostilničarske zadruge. Začel se je 7. novembra in je trajal 6 tednov. Pouk je praktičen in teoretičen. Praktično je poučeval kuhanje kuhinjski šef g. Jan Fiala vsak dan od 8. do pol pol 1. ure in od pol 5. do 7. ure zvečer. Serviranje je poučeval načelnik gostilničarske zadruge in je poučeval tudi kalkulacijo. Vršila so se tudi predavanja in sicer je predaval g. dr. Rus o hotelski higijeni in g. tržni nadzornik Ribnikar o živloznanstvu vsak po 6 ur. Tako je nudil tečaj vsestransko izobrazbo. Pod nadzorstvom gdč. voditeljice so posečale gojenke tudi gledališče. Priglasilo se je 37 gospodičen, sprejetih je bilo 22 in sicer: Marija Bratina, Mimi Gnezdova, Ivanka Rebečeva in Fanci Strletova z Notranjskega, Angela Cankarjeva, Rozina Jesenkova, Milka Hafnerjeva, Marica Oraničeva in gospa Magda Pehlarjeva z Gorenjskega, Terezija Gorčeva, Anica Mevžljeva, Josipina Jajčeva, Vida Ogorečeva z Dolenskega, Marija Grajarjeva, Krista Mikuzeva, Ana Okornova, Marija Gašperutova iz Ljubljane, Justina Rožičeva iz Sežane. Želeli je, da se udeležijo tudi gospodične iz drugih slovenskih pokrajin. Koncem dineja se je zahvalil g. Kenda vsem, ki so tečaj podpirali, ministrstvo za javna dela, deželni odbor, občinski svet, trgovska obrtna zadruga in obrtno-gospodarski urad. V imenu gojenk se je v laskavih besedah zahvalila geč. Berta Rusova. Končno je g. Ribnikar povdarjal potrebo gospodinske vzgoje za na kmetih. — Pri dineju so stregle gospodične v narodnih nošah in so izkazale velik uspeh tega tečaja. Prihodnji teden si ogledajo gojenke klavnico, perutninarški zavod, kolinsko tovarno in druge zanimivosti.

Draginja v Ljubljani. Prijatelj lista nam piše: Povedali so mi, kje se dobi v Ljubljani dober kraški teran. Podal sem se tam in si privoščil sledeče: 3/8 terana, 2 žemlji in 2 jajci, ocvrti po načinu voloskih očes. Teran je res izborni, ali stane — 1 K 44 vinarjev liter! Ves moj račun je znašal 1 K 20 vin. in sicer: 3/8 terana 54 vin., 2 žemlji 8 vin., 2 jajci 58 vin., skupaj K 1120. Torej 2 jajci staneta 58, reci osemindeset vinarjev, pa ne v kakem hotelu, nego v čisto navadni gostilni! O joj!

Tragična smrt. Včeraj zjutraj se je obesil na Karlovski cesti v svojem stanovanju železniški nadsprevodnik v pokoju L. S. v 72. letu svoje starosti. Nesrečneža je bolezen svoje žene tako potrla, da je izvršil samomor, samo da ne vidi bede in domače nadloge.

K pogavilu o slabih cestah. Prejeli smo: Občinska cesta v Dobrunjah, zlasti v krajih St. Lenard, Sostro, Sodinja vas in Podlipoglav, je v tako slabem stanju, da in slabšem že biti ne more več. Tukaj bi se lahko zgodilo, da bi se komu na sredi ceste voz prevrnil, da bi si nogo zlomil, ali pa v blatu obtičal. Ta cesta že svojih 5 ali 6 let ni bila posuta, sploh nihče se ne zmeni za njo. Res, krasne razmere!

Ljubljanka je zadnje tri dni zopet močno narasla, tako da je del barja pod vodo. Povodenj v tem mesecu je nekaj ne-navadnega, a za ljudi in živino uprav nezno.

To je pa že preveč. Nemški duhovniki so začeli kar sistematično beračiti po Slovenskem. Podjetni župnik iz Gabena na Nemškem je razposlal menda na tisoče svojih „prošenj“ po naših krajih, ker pošilja v pogled te prošnje iz vseh krajev, svetujem vsakemu, ki bi dobil tako „prošnjo“, naj jo vrne vsiljivemu nemškemu župniku s primerno opazko, ker dosti beračijo še domači duhovniki, sedaj nam pa prihajajo še duhovniki iz Nemčije s svojim beračenjem!

Nezgode. Hlapec Franc Starc, uslužben pri zidarskem mojstru Ivanu Ogriau, je tako nerodno iz voza razsul pesek, da

je zadobil pri tem na prsih in na levi nogi težke telesne poškodbe. — 12letni posestnikov sin Ivan Zakovšek iz Doropolja pri Krškem je pred domačo hišo tako nesrečno padel, da se je na obeh očesih težko poškodoval.

Smrtna vožnja. Dne 5. t. m. so našli na državni cesti v Rebrnici pri Postojni ob 10. uri ponoči 48letnega hlapca Franca Spilarja iz Hraš pri Postojni, mrtvega. Spilar je namreč peljal težko obložen voz samih sodov v Vipavo in se je na potu tako napil, da je padel iz voza in bil na mestu mrtev.

Božične počitnice na ljubljanskih mestnih ljudskih šolah se prično v petek 23. decembra in bodo trajale do 2. januarja 1911; ta dan je zopet pouk.

Zahtevajte vedno in povsod samo slovansko kolinsko kavino primes, ker je res najboljša.

Razne vesti.

* **Skrivnostni umor.** Rimska policija se peča sedaj z zelo skrivnostnim umorom. Gospa Peters, večkratna ameriška milijonarka, je bila mreč poročena z nekim rimskim advokatom. V noči od nedelje na ponedeljek so sosedni stanovalci naenkrat zaslišali glasne klice na pomoč. Ko so prihiteli na ulico, so zapazili na cestnem hodniku gospo Peters popolnoma razbito. Njen mož zatrjuje sedaj, da je v trenutni blaznosti skočila skozi okno in se tako ubila. Policija pa domneva, da jo je mož sam umoril in je imenovanega advokata tudi aretirala.

* **Čenstohovski škandali.** Včeraj sta bila v Čenstohovu aretirana samostanski igralci Tortkiewicz in njegova hči. Mlada deklica je imela namreč razmerje s patrom Maczochom in drugimi samostanskimi brati in to z vednostjo svojega očeta.

* **Oporoka grofa Tolstega.** Sinova umrlega ruskega pisatelja in filozofa, grofa Leva Tolstega sta že došla v Petrograd, da ovržeta očetovo oporoko. Vdova grofica Tolstoj in ostali otroci pa stoje na stališču, da se mora zadnja želja velikega pesnika na vsak način izpolniti.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Kritičen položaj v državni zbornici. — Poljaki in vlada. — Demisija Bienenrova kabineta.

Dunaj, 11. decembra. Položaj državne zbornice je jako kritičen. Vlada se nahaja v groznih stiskah. Poljski klub odločno vstraja na svojem stališču in zahteva, da se vprašanje glede vodnih cest reši v najkrajšem času in sicer za Poljake ugodno. Vsled tega je situacija v državni zbornici skrajno kritična in pričakovati je splošne krize. Cesar je sprejel danes ministrskega predsednika barona Bienenroha v posebni avdienci. Ministrski predsednik je razložil cesarju kritičen položaj v zbornici, ki je nastal vsled opozijonalnega stališča Poljakov. Kakor se poroča, je Bienenroh cesarju že danes predložil svojo demisijo, katere pa cesar ni sprejel. V pozni noči so došla poročila, da se je položaj tako silno poostiril, da v slučaju, ako Poljaki vstrajajo pri svojih zahtevah, lahko že z gotovostjo računa na razpust državne zbornice, ker stoji krona na stališču, da mora zbornica na vsak način sprejeti proračunski provizorij, katerega sprejetje pa je vsled opozicije „Poljskega kluba“ v skrajni nevarnosti. Vlada bo sicer še nadaljevala pogajanja s Poljaki, vendar pa ni pričakovati nikakega uspeha. Ministrski predsednik baron Bienenroh je vsled teh dogodkov skrajno razburjen. Kriza je neizogibna. Govori se že celo o namestnikih Bienenroha. V poštevi pridejo zlasti: bivša ministrska predsednika baron Gautsch in dr. Körber in sedanji minister za notranje zadeve dr. Haerdtl.

Dr. Prade se umakne iz političnega življenja.

Praga, 11. decembra. Bivši nemški minister-rojak dr. Prade se namerava popolnoma umakniti iz političnega življenja. Kakor se poroča, bo sedaj odložil tudi svoj državnozbornski mandat in se popolnoma posvetil privatnemu življenju.

Ministri o vladni večini.

Praga, 11. decembra. Vsled zadnjih dogodkov v državni zbornici, ko je bilo navzočih samo 81 poslancev, so se ministri izrazili, da se vlada nikakor ne more zanašati na zanesljivo večino in da je nevarnost, da vlada ne pride pri glasovanjih v velike zadrege.

Supilo in koalicija.

Zagreb, 11. decembra. Ker je poslanec Supilo nenadoma obolel, se včeraj ni mogel vršiti v Zagrebu shod, na katerem bi se vršila debata med Supilom in dr. Lorkovićem in Pribičevićem, da se razjasni položaj med koalicijo in Supilom in se je preložil na poznejši čas.

Don Miguel de Braganza.

Berlin, 11. decembra. Kakor se poroča, namerava portugalski pretendent don Miguel de Braganza sklicati v kratkem v Avstriji konferenco svojih pristašev, na kateri se bo obravnaval sedanji položaj na Portugalskem.

Nov Motu proprio.

Rim, 11. decembra. Papež Pij X. namerava v najkrajšem času izdati nov Motu proprio, ki bo velika senzacionalnost tudi za klerikalce. Od sedaj naprej bodo namreč plačani samo oni duhovniki, ki bodo v resnici opravljali svojo cerkveno dolžnost.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik: Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Gospod

ki bi hotel z drugim gospodom skupaj stanovati, se sprejme na hrano in stanovanje. Istotam se sprejme več gospodov na hrano in stanovanje. Stari trg 26, II. nadstr.

Milko Krapeš

Jurčičev trg 3 LJUBLJANA Jurčičev trg 3

priporoča svojo trgovino ur, juvelov, različnih srebrnih in kinasrebrnih namiznih oprav itd., itd. 6/10—1

Popravila se točno, solidno in ceno izvrše.

Hiša ob Bohinjskem jezeru

obstoječa iz dveh gostilniških sob z vso gostilniško in kuhinjsko opremo, nadalje se nahaja v hiši 14 meblovanih spalnih sob, veranda, vinska klet, ledenica, hlev za prašiče ter s popolnoma novo acetilenovo razsvetljavo, se proda. Okrog hiše so divji kostanji, lep sadni vrt in njiva.

Natančnejša pojasnila daje lastnik

FRANC ŠKANTAR

p. Bohinjska Bistrica, Gorenjsko.

Vi prihranite denar!

Automatični namizni prižigalnik

Lepo darilo! **K 3-80** Lepo darilo!

JOSIP SCHUNDER tehnična pisarna Dunaj XIII., Hütteldorferstrasse 237/V.

Preprodajalci dobijo velik popust! — Pošilja se samo po poštne povzetju. — P. n. restavraciji in kavarnari izjemne cene.

A. I. 135/10/26

Oklic

s katerim se sklicujejo sodišču neznani dediči.

C. kr. okr. sodnija v Ljubljani, odd. I., naznanja, da je umrla dne 1. februarja 1910 v Ljubljani gospa **Renko Marija**, zasebnica iz Poljčnika pri Litiji, ne da bi zapustila kako naredbo poslednje volje.

K zapuščini so se dosedaj priglasili **Helena in Polona Renko** v Lokah št. 14 in **Martin Renko** iz Košice št. 25. kot dediči iz naslova zakona.

Ker je temu sodišču neznan, ali in katerim nadaljnim osebam gre do njene zapuščine kaka dedinska pravica, se pozivljajo vse nadaljne osebe, katere nameravajo iz kateregakoli pravnega naslova zahtevati zapuščino ali del te zapuščine za se, da naj napovedo svojo dedinsko pravico v enem letu od spodaj imenovanega dne pri podpisnem sodišču in se zglase izkazivši svojo dedinsko pravico za dediče, ker bi se sicer zapuščina, kateri se je med tem postavil za oskrbnika gospod **Karol Franke** v Ljubljani, obravnavala z onimi, ki se zglase za dediče in izkažejo naslov svoje dedinske pravice, ter se jim prisodila, do čim bi zasegla nenastopljeni del zapuščine, ali če bi se nikdo ne zglasil za dediča, celo zapuščino država kot brezdedično.

C. kr. okr. sodnija v Ljubljani, odd. I., dne 7. decembra 1910.

Tapetnik D. Puc

Ljubljana, Marije Terezije c. 16.

se priporoča za vsa dekoracijska in tapetniška dela. Divani, otomani, modroci se izdelujejo po najnižji ceni.

Tekoči kruh! Sladin!

Prihranek mleka v gospodinjstvu.

Kri! daje samo dr. pl. Trnkóczy-j

Moč! sladni čaj, imenovan „Sladin“! Dobi se pri vsakem trgovcu, zavojček 1/4 kg á 50

Zdravje! vinarjev. Zavoj po pošti v glavni zalogi lekarne

50% prihranka! pl. Trnkóczy v Ljubljani

Najboljši zajtrk! (Kranjsko) samo 70 vinarjev, katere se pošlje v znamkah.

Specialna trgovina finih ročnih del Toni Jager

v Ljubljani, Židovska ulica št. 5.

Predtiskarija

Tamburiranje

Montiranje

Plisiranje

Nekaj izborno ohranjenih automobilon

vseh velikosti se ceno proda.

Moje ime jamči za solidno in dobro postrežbo. — Zavod za popravilo avtomobilov in trgovina

Ing. JURIJ TMEJ, Dunaj XVII., Santergasse 13.

Največja božična okasion prodaja

v konfekciji za dame in deklice, ter izgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke. Primerna koristna darila.

Angleško skladišče oblek O. BERNATOVIČ,

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Božična darila!

Predno si nakupite božičnih daril, blagovolite si ogledati še moje izložbe in presodite cene! Potrudite se potem v mojo trgovino, kjer se vam dajo drage volje vsaktera pojasnila, da se preprčate in odločite se bodele takoj, da si nabavite svojih potrebščin le pri trvdki

H. Suttner, Ljubljana,

Mestni trg ali Sv. Petra cesta

Špejalna trgovina najnovejših precizizskih ur (s spričevali točnosti) svoje lastne tovarne ur v Švici z varstveno znamko „Iko“.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine, juvelov ter briljantnih nakitov itd., istotako ogromna izbira kina-srebrnega blaga, kakor: nastavkov, jedilnega orodja itd. itd., vse v najmodernešem slogu.

Postrežba strogo solidna! Cene najnižje! Na pismena vprašanja se odgovarja z obratno pošto. — Telefon št. 273. — Brzojavni naslov: „H. Suttner“. Cenik zastoj in poštnine prosto!

Šivilja

se priporoča cenjenim damam za šivanje na dom. — Naslov pove upravnništvo „Jutra“.

Model 1910.

Edino zastopstvo znamke

Kinta

je v teku in trpežnosti nedosežno kolo sedajnosti.

Zaloga Puch-koles.

Sprejema kolesa v popravo, emajliranje in poniklanje ter izposojevanje koles.

- Točna, solidna in ceno izvršitev. -

K. ČAMERNIK, Ljubljana

Dunajska cesta št. 9.

... Cenik na željo brezplačno. ...

Nizke cene! Nizke cene!

Josipina Herrisch

Ljubljana, Židovska ulica št. 7.

Priporoča veliko zalogo moških, ženskih in otročjih čevljev. Gamaše, galoše in prave gorske čevlje (Goiserce).

.. Zunanja naročila se točno izvrše. ..

Ne išči v tujini, kar najdeš doma!

Vedno najnovejše damsko volneno blago, tuzemsko in inozemsko sukno za gospode, perilne parhente, kotone, zastore, preproge vse vrste, odeje, možko letno in zimsko perilo, kravate, nogavice, rokavice izvrstne kakovosti po vsaki poljubni ceni.

Posebno priporoča svojo veliko zalogo šifona, platna, brisalk namiznega perila ter vezenine za nevestne opreme

Manufakturna trgovina J. Kostevc,
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Lepa božična in novoletna darila!

Najbogatejša in veljkanska tovarniška zaloga po najnižjih cenah.

Ure-budilke od 3 K naprej, nikel-ure od 5 K naprej, srebrne ure od 7 K „ šivalni stroji od 60 K „

Vse novosti in velika izbira briljantov, namizne oprave iz srebra in kina srebra, nastavki, vaze itd. — Ceniki s kalendarjem in lepi plakati (kinč za gostilne) tudi po pošti zastonj.

Za obilni obisk se priporoča, zagotavjajoč najtočnejšo postrežbo, z veselošovanjem

FR. ČUDEN, Ljubljana
samo nasproti frančiškanske cerkve.

Zavod za pohištvo in dekoracije

FRAN DOBERLET

Ljubljana, Frančiškanska ulica 10.

Ustanovljeno leta 1857.

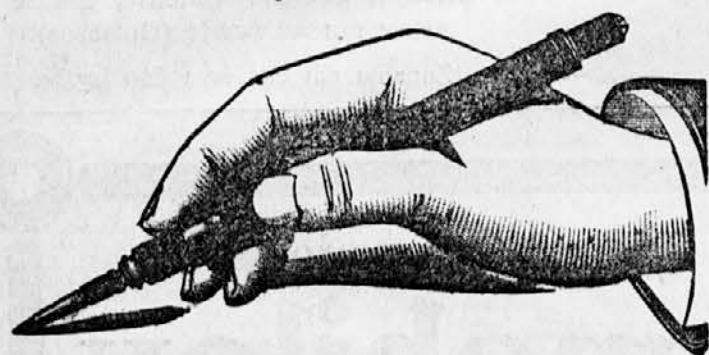
Telefon št. 97.

Pohištvo vsake vrste od najenostavnejših do najumetnejših. Skladišče tapet, oboknic in okenskih karnis, zaves in preprog. Velika izbira pohištvenega blaga itd. Enostavne in razkošne ženitne opreme v najsolidnejši izvršbi. Uredba celih hotelov in kopališč.

Čudež ameriške industrije izumljeno je novo

Adirno pero („Maxim“)

s pisalno pripravo za črnilo in svinčnik.

Ta posebno duhovito sestavljen aparat služi za hitro in gotovo štejevanje in so njegove glavne prednosti ob najprostejši uporabi in brezhibnem funkcioniranju: na eni strani veliko razbremenjenje možgan, ker se celo pri zdržema večurnem delu z Maximom ne občuti nobeno živčno utrujenje,

ki se sicer tako pogosto opaža; na drugi strani zanesljivost in velik prihranek na času. Cena enemu komadu z lahko umljivim natančnim navodilom K 10-60 po povzetju, ako se vpošlje denar naprej K 10. Dobiva se pri glavnem zastopstvu Em. Erber, Dunaj II./8., Ennsgasse št. 21. Iq.

Krasne damske klobuke

kakor tudi za deklice in otroke najnovejše mode v največji izbi po zelo ugodnih cenah priporoča modni salon

P. Magdič, Ljubljana

nasproti glavne pošte.

1

: Poštne hranilnice št. 49.086. :
Giro račun Avstro-ogrske banke. :
Stanje hranil. vlog sklepom 1909 :
K 3.700.000. :

: Telefon štev. 135. :
Število zadrugnih članov čez 600. :
Varnostni zakladi sklepom 1909 :
K 160.000. :

GLAVNA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Pisarna: Kongresni trg štev. 15, Ljubljana

sprejema in izplačuje hranilne vloge in jih

obrestuje po $4\frac{3}{4}\%$ od dne vložitve do dne vzdige
brez odbitka rentnega dav a.

Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo. Na razpolago so domači hranilniki.

Največja zaloga najfinejših barv in potrebščin

za umetnike, slikarje, kiparje itd., kakor:

===== Düsseldorfske oljnate barve =====

v pušicah za umetnike in študijsko slikanje.

===== Horodamove patentovane akvarelne barve =====

za šole in v pušicah za študije.

===== Pastelne barve (stogle) =====

pristne francoske in za ljudske šole v škatljicah.

14/87

===== Tempera barve =====

za srednje in strokovne šole, za umetniške in prijatelje umetnosti.

===== Firneži, olja in retuše za slikarstvo =====

===== Slikarsko platno =====

Zahtevajte cenik.

z oljnatim in krednim temeljem.

Zahtevajte cenik.

Vzorci za sobne slikarje vedno najnovejše na razpolago priporoča

Adolf Hauptmann, prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Prvi slovenski pogrebni zavod v Ljubljani

Prešernova ulica štev. 44.

Prireja pogrebe od najprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih kakor tudi s kristalom zaprtih vozovih. — Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrliča kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetlice, kovine, porcelana in perl.

Za slučaj potrebe se vljudno priporočajo

Najnižje cene!

TURK in BRATA ROJINA.

Delniška glavica:
K 5.000.000.

301—46

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica štev. 2.

Rezervni fond:
K 450.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih $4\frac{1}{2}\%$.